

Meseország vándorai

Miközben a szél az ős színes leveleit kergette, Meseország birodalmába is betért. Útja során találkozott egy kedves öreg bácsival, akinek a kezében egy vidám, piros sipkás kópé ijesztgette a menekülő ördögöket. A fuvallatot rabul ejtette a kacagató játék. Felkarolta hát finoman az idős bácsit vidám bábjaival együtt, és Meseország birodalmán túlra röptette.

Kemény Henrik, az utánozhatatlan vásári bábjátékos, Vitéz László figurájának teremtője 2011. november 30-án örökre lehunyta szemét. Nyugodjék békében!

KEMÉNY HENRIK

1925. január 29. – 2011. november 30.

„Szervusztok, Pajtikák! Szeretitek a csokoládét?”

81 éven keresztül minden játékában így köszönt ki közönségének kezén a Vitéz László figurával a maga építette paravánja mögül.

Kemény Henrik elment, elfáradt, teste elyengült.

86 évéből csak 6-ban volt kisgyerek, a többiben a zseniális mindig-gyermek és örökéletű bábjátékos.

„Életem a bábjáték bölcsőtől a sírig” címmel vallott életéről könyvében, melyet ajándéknak szánt az őket szeretőknek 87. születésnapjára. Gyakran hangoztatott mondatával kezdi memoárját: *„Amíg a kezemet emelni tudom, játszani akarok. A színpadon akarom befejezni!”*

A teste elfáradt, a lelke maradt fáradhatatlan. A 2011. október 3-án a tragédia,

miszerint a budapesti Népligetben 1926-ban épült Kemény Bábszínház rövid pár óra alatt a tűz martaléka lett, sokkolta. Ebben nőtt fel, itt tanulta meg apjától, Korngut-Kemény Henriktől a bábozás mesterségét, s 1953-tól, amikor a Népligetet felszámolták, s a mutatványos bódékat államosították, minden vasárnap kijárt „otthon” lenni.

Nem tudta, ezek után mi lesz vele. Hiszen eddig itt volt neki az igazi „otthon”, a liget, a fák, a Bódé (ahogyan Ő nevezte). Már az sem vigasztalta, hogy Ő volt a három generációs bábjátékos család hagyatékának őrzője, továbbvivője.

81 éven keresztül Kemény Henrik minden hétköznapon és minden ünnepnapon a játék örömét élvezte és éltette állt a színpadon, ingujját felhajtva közönségének adta mindenét, amije volt: a belőle áradó játéktudat lelkes és határtalan örömét, aktivizáló képességét, mágikus erejét, kacagásra ingerlő létszeretét. Az Ő Vitéz László figurája nemzeti kincsünk. A hagyományozás módját és minőségét tekintve ő az utolsó vásári bábjátékos, mutatványos, Vitéz László-játékos. Megkérdőjelezhetetlenül ő volt hazánkban a vásári bábjáték műfajának nemzetközileg is elismert Nagymestere.

KEMÉNY HENRIK KITÜNTETÉSEI

1954 A Népművészet Mestere

1980 UMINA – dísztagság

1987 Érdemes Művész

1992 Arany Szirén díj – Olaszország

1995 A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje

1996 Kárpát-medencei Bábfesztivál életműdíja, Budapest

1996 A Magyar Művészeti Akadémia rendes tagjának választotta

1998 Pro Urbe Budapest díj

2002 Kiváló Művész

2005 Kossuth díj

2007 Budapest, Erzsébetváros Díszpolgári cím

2008 Príma díj

1968, 1972, 1978, 1979, 1985: **Nívódíj** a Magyar Rádió és Televízió Elnökségétől a Zsebtvévéért, a Vitéz László és a többiek című előadássorozatért, a „*Sűszi, a sárkány*” című műsorban végzett bábművészi munkájáért.

Korngut-Kemény Alapítvány
és a Vojtina Bábszínház

A fotók a Vojtina Bábszínház archívumából valók.

*Meseország birodalmának őszi csendjét vándormadarak lágy szárnysubogása zavarja meg. Még látni őket, ahogy távolodva kecsesen ívelt testükkel a légben kapaszkodnak, és vakmerően nekivágnak a hosszú útnak. Napfényre és meleget adó tájakra kíváncsoknak, el innen a hideg, borongós tél elől. Nem csak ők indulnak útnak, velük tart egy váratlanul felbukkanó vándor is. Balogh András bábszínész, bábosbázunk „Jimmy”-je tarisznyáját és álma-
it hátra hagyva 2011. november 1-jén elköltözött tőlünk, be nem fejezett meséit most már az „Égiek társulatából” súgja fülünkbe. Boldog nyugalmat, Jimmy!*

első szerepében ő keltette életre Jusztint a *Tündér Lalában*. Aztán ő volt Miles Hendon a *Bonifác, a figurászbán*, Mátyás király udvari bolondja a *Ki álmodta a legszebbet?* című előadásban.

Fehérlófia és Parittyás Vince bőrébe bújt, de volt ő Hintás Jimmy, meg Toldi Miklós, sőt, az univerzum legintelligensebb fedélzeti robotja, Albert is! No és a fondor lelkületű egyházi, Harangláb nevű, valamint kakas, kiskecske, király, matróz, ördögfióka, és még sok mindenki, akit bábos fantázia színpadra hív.

7 évad 23 bemutató, sok-sok szerep... emlékezetes pillanat.

2011 szeptemberében a nyolcadik évadot kezdte el, októberben két újabb bábelőadásban próbált: az *Iciri-piciri mesékben* többedmagával, a *Batu-tá kalandjai* című vásári játék összes szereplőjét pedig egymaga keltette volna életre, de ezt az előadást már csak az égiek láthatják.

2011. november 1-én, Mindenszentek napján elment. El akart menni.

Ő döntött így.

BALOGH ANDRÁS

„JIMMY”

1971. június 18. – 2011. november 1.

Bábszínész.

A Tisza partján, Szegeden ringatták a bölcsőjét, onnan indult világot látni.

Budapesten tanult játszani és énekelni Gőr Nagy Mária Színitanodájában, amit az Operettszínházban próbált ki először közönség előtt.

A televízióban is megmutatta magát két filmsorozat szereplőjeként, aztán Egerben állt színpadra, de ott már bábbal a kezében.

2003 szeptemberében csatlakozott a Vojtina csapatához, s színházunkban

Ahogy egy voltinás kolléga megfogalmazta: „Elszerződött a gondtalanok égi társulatához...”

Megrendültünk. Felfoghatatlan és fájdalmas számunkra a döntése.

Jimmy – Dzsimi...

Így hívta őt mindenki, aki ismerte közelebbről vagy messzebbről.

Jimmy számára a BÁBSZÍNHÁZ és a benne élők, alkotók jelentettek mindent, ami egy emberi életben fontos lehet: itt talált barátokat, kollégákat, sors- és harcostársakat, olykor ellenfeleket, szeretmet, örömet, otthont, ünnepet...

Közhelynek tűnhet, de az ő igazi élete játék közben fénylett fel.

Mindennél jobban szeretett játszani: színpadon, színpad nélkül, bábokkal, játékosársakkal, társasjátékokkal...

Amikor egy ember elmegy – meghal, eltávozik az élők sorából, elhagyja porhüvelyét -, valamiképp szeretnénk öszszegezni az életét, megfogalmazni azt, milyen nyomot hagyott bennünk.

A színház a perc, a pillanat, a MA művésze. Ami tegnap a színpadon megtörtént, mára már nincs, elfelejtődik. E törvény a bábosoknak sem ad felmentést. A báb még él egy ideig, nézegethető, kézbe vehető, kiállítható, de a lélek, ami életre keltette, elrepült belőle.

Ám ha egy kicsit becsukjuk a szemünket

és erősen „odagondolunk”, mi, kollégák, barátok és Ti, kedves közönségünk, akkor előbújnak az emlékképeink Balogh András „Jimmyről”, a bábjátékosról, a kollégáról, az emberről:

- Miles Hendon szerepében szakállt növeszt Rumi László rendező kedvéért, holott úgy néz ki vele, mint egy álruhás detektív...

- Rugós gólyalábon szaladgál a házban, mert a „Fülemüle” című előadásban ez a dolga...

- Mint Albert, a robot egy gurulós dobozba zárva, furcsa géphangon beszélve, maszokban, sötét szemüvegben is bizalmat ébreszt a gyerekekben, és az ő segítségével megmenti az emberiséget az „Égen-földön mesé”-ben...

- Fehérlófiaként akrobatákat megszégyenítő ügyességgel küzd sárkányok ellen a színpadon...

- Zsonglőrlabdákkal gyakorol éjjelnappal a *Brémai muzsikusok* cirkuszi jeleneteihez...

- Főzni tanul, és tanácsokat kér a báb-színház nőtagjaitól...

- Gitározik, dobol és énekel...

- Nevet, úgy, ahogy csak ő tud...

- Béla bácsival vitatkozik...

Mi, voltinások hiszünk abban, hogy vannak s lesznek gyerekek, akik a mi előadásainkon szerették meg a színházat, a játékot, s akik felnőtként is emlékeznek majd arra, hogy hogyan győzte le Fehérlófia a sárkányokat, mit felejtett el a kakas a *Brémai muzsikusok*ban, miről énekelt Parittyas Vince, ...

Isten Veled Jimmy, nyugodj békében!